

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 173
din 07.03.2017

Dosar nr: 843/2016

Petiția nr: 7725/30.12.2016

Petent:

Reclamați: Ministerul Culturii, Secretariatul General al Guvernului

Obiect: neacordarea pentru o asociație a statutului de utilitate publică pe criteriul politic

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1.;

I. 2. Numele și sediul reclamațiilor

1.2.1. Ministerul Culturii,;

1.2.2. Secretariatul General al Guvernului,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul, fondatorul și directorul unei asociații, consideră că neacordarea statutului de utilitate publică reprezintă discriminare pe criteriul politic.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 22-24 din dosar) pentru data de 07.02.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierea din 07.02.2017 părțile nu s-au prezentat.

3.4. S-au comunicat petentului punctele de vedere ale reclamațiilor, reclamatului punctul de vedere al petentului, fiind solicitate concluzii scrise (filele 135-137 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, prin petiția înregistrată cu **nr. 7725/30.12.2016** (filele 1-2 din dosar) arată următoarele aspecte relevante:

- a fondat Liga Scriitorilor din România — Filiala Argeș în anul 2009;
 - a solicitat în mod repetat recunoașterea asociației ca fiind de utilitate publică pentru a beneficia de pensie suplimentară de stat de 50%;
 - consideră că refuzul acordării acestui statuu reprezintă discriminare pe criterii politice.
- A deus la dosar înscrisuri (filele 3-21 din dosar).

4.1.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 459/27.01.2017** (filele 25-26) petentul a menținut cele arătate anterior.

A deus la dosar înscrisuri (filele 27-41 din dosar).

Al doilea exemplar filele 42-57 din dosar.

4.1.3. Prin concluziile scrise depuse la dosar prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1294/06.08.2017** (filele 147-150 din dosar) petentul menține cele arătate anterior, comsiderând că răspunsul oferit de primul reclamat nu a clarificat situația.

4.2. Susținerile reclamaților

4.2.1. Al doilea reclamat, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 651/03.02.2017** (filele 58-60 din dosar) a invocat excepția de necompetență a CNCD, arătând că cererea de acordare a statului de utilitate publică s-a respins pentru nerespectarea condițiilor stabilite prin lege, asociația nevând angajați.

4.2.2. Primul reclamat, prin adresa **nr. 720/07.02.2017** (filele 61-64 din dosar), arată că au fost respectate prevederile legale, totodată obținerea statului de utilitate publică nu este un drept ci o vocație.

A deus la dosar înscrisuri (filele 56-96 din dosar).

Al doilea exemplar filele 97-99 din dosar, al treilea filele 100-134 din dosar.

4.2.3. Prin concluziile scrise depuse la dosar cu **nr. 1188/01.03.2017** (filele 138-140) primul reclamat a menținut cele arătate anterior.

Al doilea exemplar filele 141-143 din dosar, al treilea 144-146 din dosar.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că asociația fondată de petent nu a primit statutul de utilitate publică, întrucât nu a respectat condițiile legale, stabilite prin **Legea nr. 8/2006** și **O.G. nr. 26/2000**.

5.2. Colegiul director admite excepția de necompetență privind normele juridice cu caracter de lege, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**. Emite un punct de vedere privind obiectul petiției, conform deciziilor instanțelor judecătorești în domeniu.

5.3. În decizia precizată Curtea Constituțională arată următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când

constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență invocată din oficiu privind normele juridice cu caracter de lege, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 08.03.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István

Având în vedere prevederile art. 18 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** („*Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.*”), Colegiul director prezintă următorul

PUNCT DE VEDERE

privind obiectul petiției:

O.G. nr. 137/2000, prin art. 2 alin. 1, definește discriminarea prin următoarele: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu

- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: ***Fredin împotriva Suediei***, 18 februarie 1991; ***Hoffman împotriva Austriei***, 23 iunie 1993, ***Spadea și Scalabrino împotriva Italiei***, 28 septembrie 1995, ***Stubbings și alții împotriva Regatului Unit***, 22 octombrie 1996).

Colegiul director constată că stabilirea unor condiții legale pentru acordarea statului de utilitate publică pentru asociații nu are caracter discriminator, întrucât din punctul de vedere al utilității publice, asociațiile sunt în situație diferită, astfel și tratamentul lor trebuie să fie diferit.

Petentul nu a prezentat o situație care ar permite analiza comparabilității, respectiv analiza relației de cauzalitate dintre criteriul invocat (cel politic) și faptă (neacordarea statului de utilitate publică).

În aceste condiții Colegiul director constată că legislația în domeniu nu are caracter discriminatoriu, iar respectarea prevederilor legale nu poate fi interpretat ca reprezentând o discriminare.

Red.: Haller István